

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 5632/24.09.2025

AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind prevenirea și combaterea violenței de gen împotriva femeilor - Întâi Femeia - (b358/02.09.2025)

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *propunerii legislative privind prevenirea și combaterea violenței de gen împotriva femeilor - Întâi Femeia - (b358/02.09.2025)*.

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 24.09.2025, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **NEFAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarea **motivare**:

- definiția violenței de gen este prevăzută la art. 4 lit. l) din Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin care “se înțelege fapta de violență direcționată împotriva unei femei sau, după caz, a unui bărbat, motivată de apartenența de sex. Violența de gen împotriva femeilor este violența care afectează femeile în mod disproporționat. Violența de gen cuprinde, fără a se

limita însă la acestea, următoarele fapte: violența domestică, violența sexuală, mutilarea genitală a femeilor, căsătoria forțată, avortul forțat și sterilizarea forțată, hărțuirea sexuală, traficul de ființe umane și prostituția forțată.”

- propunerea legislativă formulează prevederi care se adresează atât violenței împotriva femeilor, cât și discriminării pe criteriul de sex, preluând și reinterpretând, de fapt, prevederile celor două legi speciale în vigoare, Legea nr. 217/2003 privind prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care au intrat de peste 20 de ani în circuitul civil, producând efecte juridice și fiind cunoscute, pe scară largă atât de către toți specialiștii din toate domeniile incidente, cât și de către opinia publică. Mai mult decât atât, aceste legi au fost permanent îmbunătățite pentru a asigura transpunerea directivelor europene în cele două domenii și a convențiilor europene și internaționale la care România este parte;
- propunerile, pe lângă faptul că nu sunt formulate în baza unei analize și fundamentări atente și în acord cu documentele sus-menționate, au un caracter descriptiv, fiind lipsite de eficiență juridică și absolut inaplicabile prin lipsa clarității și indicării în mod concret a instituțiilor responsabile și a mecanismelor efective de intervenție. De asemenea, formele de violență împotriva femeilor (5 forme) sunt descrise în mod extrem de succint și precar, fiind preluate parțial din formele de violență domestică reglementate în prezent, chiar și restrânse față de cadrul legal existent (8 forme);
- de asemenea, propunerea legislativă nu respectă prevederile Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel:
 - *art.6 – (1) Proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă. Soluțiile pe care le cuprinde trebuie să fie temeinic fundamentate, luându-se în considerare interesul social, politica legislativă a statului român și cerințele corelării cu ansamblul reglementărilor interne și ale armonizării legislației naționale cu legislația comunitară și cu tratatele internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.*

(2) Pentru fundamentarea noii reglementări se va porni de la dezideratele sociale prezente și de perspectivă, precum și de la insuficiențele legislației în vigoare.”

- propunerile formulate nu corespund exigențelor impuse de cadrul legal în vigoare, fiind de natură să creeze ambiguitate și confuzie;
- propunerea legislativă nu aduce nicio îmbunătățire care ar putea fi vizată pe potențiale insuficiențe, deoarece toate prevederile se regăsesc deja, foarte bine fundamentate în legile aflate în vigoare, iar, în prezent, sunt finalizate, la nivelul Guvernului proiecte de lege, realizate cu o largă consultare a societății civile, care modifică substanțial și benefic cele două legi amintite mai sus, pentru a se asigura concordanța deplină cu prevederile Convenției de la Istanbul (Grupul de experți independenți GREVIO, de la nivelul Consiliului Europei), recomandările OECD, Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr. 190 din 21 iunie 2019 privind eliminarea violenței și a hărțurii în lumea muncii, Directivei (UE) nr. 1385/2024 a Parlamentului European și Consiliului Europei privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice;
- *art.16 alin. (1): În procesul de legiferare este interzisă instituirea acelorași reglementări în mai multe articole sau alineate din același act normativ ori în două sau mai multe acte normative. Pentru sublinierea unor conexiuni legislative se utilizează norma de trimitere.”;*
- așa cum s-a evidențiat, proiectul legislativ creează paralelisme cu legile aflate în vigoare și care au asigurat permanent corelarea cadrului legal național cu normele juridice europene și internaționale;
- propunerea legislativă se adresează doar femeilor, nu tuturor persoanelor care pot fi afectate de violența domestică și nu prevede toate formele de violență astfel cum sunt stabilite în legea deja existentă. Chiar dacă propunerea legislativă prevede că în caz de confuzii se vor aplica dispozițiile legii care protejează cel mai bine femeile, concursul de norme conduce la blocaje și la punerea în aplicare cu dificultate;
- dacă textul propunerii legislative indică faptul că protecția se aplică doar femeilor, atunci bărbații sau alte persoane vulnerabile (ex.: minori, vârstnici, bărbați agresați de parteneri, persoane din comunitatea LGBTQ+) sunt lăsați în afara protecției. Din punct de vedere juridic, violența în familie /violența de gen este deja reglementată prin Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice și alte acte normative, care prevăd protecție pentru toate

victimele, indiferent de sex. O lege doar pentru un anumit sex ar intra în contradicție și cu această reglementare și poate fi considerat neconstituțional. Deși accentul e pe violența împotriva femeilor (deoarece statistic sunt victime majoritare), cadrul legal trebuie să fie inclusiv, nu exclusiv;

- în prezent funcționează deja, la nivel parlamentar, un grup de lucru dedicat pe tema femicidului și a violenței de gen, cu participarea organizațiilor specializate în drepturile femeilor, a experților în egalitate de gen și a instituțiilor relevante. Acest format specializat a fost creat specific pentru elaborarea unei legi coerente, bine fundamentate juridic și compatibile cu Convenția de la Istanbul. Propunerea legislativă ignoră acest proces și creează pericolul ca în locul unei reglementări unitare să rezulte un text defectuos în materia tehnicii legislative și inefficient practic, afectând încrederea victimelor și a cetățenilor într-un proces legislativ care să le susțină drepturile și libertățile fundamentale, în acord cu standardele convențiile internaționale din care România este parte;
- propunerea legislativă vizează o temă care are particularități distincte de definire, conceptualizare și fără consultarea organizațiilor relevante ale societății civile specializate și a mediului academic direct interesat de temă, care are cunoaștere științifică dovedită în domeniul violenței de gen, ocolește acest proces și riscă să compromită rezultatul. Lipsa consultării creează pericolul ca în locul unei reglementări unitare, construite împreună cu societatea civilă, să rezulte un text defectuos tehnic, vulnerabil juridic și inefficient practic;
- adoptarea propunerii legislative ar reprezenta o deturnare politică a unui efort legitim de co-creare, marginalizând expertiza acumulată de organizațiile care documentează fenomenul de ani de zile și reducând încrederea victimelor și a cetățenilor în procesul legislativ;
- propunerea legislativă nu a fost dezbătută cu organizațiile de drepturile femeilor, cu experții în domeniu. Această lipsă de consultare contravine standardelor democratice de transparență și participare publică, precum și art. 6 din Convenția de la Istanbul, care obligă statele să dezvolte politici integrate în colaborare cu societatea civilă;
- fără implicarea reală a actorilor specializați, legea riscă să rămână un instrument formal, fără a răspunde nevoilor victimelor.

Președinte,
Sterică FUDULEA